

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15026418	IES Terra de Soneira	Vimianzo	2025/2026

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Cultura Financeira	3º ESO	3	105

Tipo de oferta
Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	10
4.2. Materiais e recursos didácticos	11
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	11
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	11
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	13
6. Medidas de atención á diversidade	13
7.1. Concreción dos elementos transversais	13
7.2. Actividades complementarias	15
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro	15
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	17
9. Outros apartados	17

1. Introducción

Esta programación didáctica está pensada para a materia de Cultura Financeira do 3º curso da ESO. Para a súa elaboración tívose como referencia o decreto 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

As peculiaridades do centro e do alumnado, e o contexto xeral no que se desenvolve a actividade educativa, están recollidos no Proxecto Educativo do Centro (PEC). Tanto as características do alumnado e do centro, así como a contorna deste, se tiveron en conta para establecer os principios metodolóxicos.

Como é lóxico, na práctica docente influirán os medios tecnolóxicos dispoñibles, tanto no centro como por parte do alumnado. Neste sentido, todas as aulas do centro están dotadas de ordenador para o/a profesor/a, conexión wifi, e pizarra dixital. Ademais, a materia de Cultura Financeira está dentro do programa EDIXGAL, polo tanto, todo o alumnado dispón de ordenador portátil. Estas ferramentas serán de utilidade para o desenvolvemento do proceso de ensino-aprendizaxe.

No terceiro curso da ESO a materia de Cultura Financeira é optativa e conta cunha matrícula inicial de 8 alumnas e alumnos. De ser o caso, para o alumnado con necesidades educativas especiais, o alumnado de incorporación tardía ó sistema educativo e o alumnado repetidor estarase en colaboración permanente co departamento de orientación do centro e seguiranse os programas establecidos.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender as diferentes características do diñeiro, as formas de obtelo como ingreso e de intercambialo por bens e servizos, reflexionando sobre a contribución persoal e social do consumo ao benestar individual e colectivo.	2				3	3	1-2	
OBX2 - Elaborar plans financeiros sinxelos en contextos persoais ou familiares tendo en conta as consecuencias a curto, medio e longo prazo, valorando a importancia de xestionar de forma eficaz os ingresos e os gastos e as decisións de aforro, inversión e financiamento para dotarse de ferramentas e estratexias coas que lograr melloras no benestar financeiro.	1		1-4	1-2-3	1-5		1-2-3	4
OBX3 - Avaliar as vantaxes e as desvantaxes da asunción de riscos na toma de decisións financeiras comprendendo como mitígalos a través de estratexias de seguridade.	1-2-3	3		1-4	2		1-2-3	
OBX4 - Coñecer os dereitos e deberes asociados ao consumo e ao uso de produtos e servizos financeiros, así como os mecanismos de protección, de información e de asesoramento financeiro existentes para evitar estafas e fraudes, identificando patróns de consumo responsable.	2-3	3	5	1-3-4	4	1-2-3-4	2	4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	O diñeiro	<p>Ao longo desta unidade o alumnado deberá chegar a identificar os diferentes tipos de diñeiro que se poden empregar actualmente diferenciando ademais entre as formas que existen de pagamento físico e pagamento virtual.</p> <p>Aprenderá como distinguir o diñeiro falso do diñeiro auténtico, como se leva a cabo a formación dos prezos e como a súa variación fai que cambie o que verdadeiramente se pode chegar a mercar. Tamén se explicará a necesidade de contribuír co Estado a través do pago dos impostos e dos seguros sociais a fin de poder desfrutar do actual Estado do benestar.</p> <p>O alumnado aprenderá que son as facturas e os tickets e para que serven.</p> <p>Por último, falarase de ingresos, brutos e netos, para o cal será preciso que o alumnado distinga, dun xeito básico, os elementos dun recibo de salarios.</p>	17	21	X		
2	As finanzas persoais	<p>A partir do aprendido na unidade anterior o alumnado achegarase á necesidade de elaborar un orzamento persoal para o cal comezase por explicar en que consiste un orzamento persoal e as distintas formas que existen para a súa elaboración.</p> <p>A partir do seu coñecemento e análise comprenderase a necesidade de deixar unha partida destinada ao aforro.</p> <p>Por último, o alumnado coñecerá, co fin de poder aforrar, como se poden obter ingresos de xeito legal e como priorizar os gastos.</p>	17	21	X		
3	Produtos financeiros	<p>A fin de que o alumnado xestione de xeito consciente as súas finanzas, nesta unidade se explican os distintos tipos de produtos financeiros que existen e o seu funcionamento así como as súas vantaxes e inconvenientes.</p> <p>Ademais analizaranse as formas de roubos e estafas que existen así como os posibles fraudes e riscos.</p> <p>Comezase explicando os distintos tipos de produtos financeiros que existen e o seu funcionamento así como as súas vantaxes e inconvenientes para que o alumnado</p>	16	15		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	Produtos financeiros	aprenda a xestionar dun xeito consciente as súas finanzas. Ademais analizaranse as formas de roubos e estafas, así como os posibles fraudes e riscos que se poden atopar a través da rede.	16	15		X	
4	Risco e endebedamento	Nesta unidade preténdese que o alumnado tome consciencia do risco das operacións financeiras, comezando por identificar a relación existente entre o risco e a rendibilidade. Incidirase na diversificación da carteira de inversións como instrumento eficaz para reducir o risco. Tamén se abordará a ciberseguridade e o papel dos seguros á hora de mitigar os riscos.	16	15		X	
5	As decisións de consumo	O alumnado coñecerá as obrigas que asume no momento da compra dun determinado produto ou servizo, incluídos os financeiros, pero tamén dos dereitos que se adquiren ao facelo e de como as normas de protección das persoas consumidoras están pensadas para axudalo a preservar o seu benestar. Igualmente, o alumnado debe ser consciente de que as súas decisións de consumo poden verse influenciadas por factores externos como a publicidade. Ademais, o alumnado debe identificar as estafas e fraudes máis frecuentes no panorama financeiro e reaccionar adoptando medidas de seguridade e denunciándoas.	17	17			X
6	Consumo verde e sustentable	O alumnado debe ser consciente de que as decisións de consumo poden xerar consecuencias negativas no medio ambiente e na sociedade en xeral. Identificar os procesos de produción, distribución e consumo dos bens e servizos servirá para determinar o seu impacto ambiental, así como desenvolver estratexias para mitigar o dito impacto.	17	16			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	O diñeiro	21

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Comprender a diferenza entre os distintos métodos de pago, sabendo utilízalos de forma segura.	Distingue os distintos métodos de pago e o seu uso.	PE	60
CA1.4 - Entender o contido dunha factura ou dun ticket de compra dentro dunha transacción comercial sinxela.	Interpreta o contido dunha factura ou un ticket sinxelo.		
CA1.5 - Comprender o significado das partes básicas dun recibo de salarios tipo.	Identifica as partes dun recibo de salarios		
CA1.1 - Diferenciar as formas que pode adoptar o diñeiro de curso legal sabendo como identificar moedas e billetes auténticos e desenvolvendo a actitude adecuada ante o diñeiro falso.	Identifica as formas nas que se pode presentar o diñeiro legal e distingue os billetes e moedas auténticos dos falsos.	TI	40
CA1.3 - Considerar o valor global ou a utilidade dunha posible compra así como o seu prezo, comprendendo que o poder adquisitivo do diñeiro pode variar co tempo debido á inflación.	Comprende a relación entre valor global e prezo así como a de poder adquisitivo e inflación.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O diñeiro e as súas formas. Procedementos para diferenciar o diñeiro auténtico do diñeiro falso. - Os diferentes modos de pago nun entorno de compra física ou virtual. - Os prezos. O poder adquisitivo e a inflación. - A importancia das obrigas fiscais e sociais para o mantemento do estado de benestar. - As facturas e os tickets de compra: contido básico e conservación como medio de proba de compra ou de garantía. - O recibo de salarios básico. - A diferenza entre ingresos netos e brutos.

UD	Título da UD	Duración
2	As finanzas persoais	21

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Elaborar orzamentos de finanzas persoais empregando diferentes técnicas e diferenciando os gastos fixos dos variables.	Elabora un orzamento persoal.	PE	60
CA2.3 - Identificar diferentes formas de obter ingresos legais.	Distingue formas de obter ingresos legais.		
CA2.5 - Entender o aforro como un compoñente básico do orzamento persoal.	Establece o aforro necesario nun orzamento persoal.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Valorar a elaboración de orzamentos de finanzas persoais como forma de resiliencia financeira.	Identifica a importancia de elaborar orzamentos persoais.	TI	40
CA2.4 - Comprender a necesidade de priorizar os gastos para adecualos aos ingresos.	Determina como priorizar os gastos para poder aforrar.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Os orzamentos persoais. - Técnicas de elaboración de orzamentos manuais e dixitais. - O aforro como elemento esencial do orzamento para facer fronte a diferentes situacións. Aforros de emerxencia e de alta accesibilidade. - Formas de obtención de ingresos legais e criterios de priorización do gasto.

UD	Título da UD	Duración
3	Produtos financeiros	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Analizar as vantaxes e inconvenientes doutros produtos bancarios para unha mellor xestión das finanzas persoais.	Diferencia entre produtos bancarios segundo as súas vantaxes e inconvenientes.	PE	60
CA3.3 - Recoñecer posibles formas de roubos, estafas, fraudes en liña e riscos cibernéticos.	Identifica posibles roubos e estafas así como fraudes en liña e riscos cibernéticos.		
CA3.1 - Analizar o funcionamento das prestacións dunha conta bancaria, especialmente unha conta bancaria de pago básica segundo a normativa europea.	Manexa o funcionamento dunha conta bancaria, principalmente as de pago básicas segundo normativa europea	TI	40

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Os produtos bancarios básicos e dixitais. - Outros produtos financeiros de seguridade e investimento. - Diferentes formas de estafa e fraude na xestión das finanzas persoais.

UD	Título da UD	Duración
4	Risco e endebedamento	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Valorar as consecuencias de pedir diñeiro prestado na renda dispoñible futura e a importancia de avaliar o custo total do crédito e a probabilidade de poder reembolsalo anticipadamente.	Identifica o custo total dun préstamo, incluíndo o tipo de interese e as distintas comisións e coñecendo o concepto de "reembolso anticipado".	PE	60
CA3.5 - Ser consciente do endebedamento que pode derivarse dun descuberto ou do uso de créditos de fácil acceso a custo elevado.	Identifica o elevado custo dos descubertos e dos créditos de fácil acceso.		
CA3.6 - Comprender os riscos relacionados con certos produtos de investimento como os criptoactivos, aprendendo a cuestionar as ofertas de investimento sospeitosamente atractivas e tomando consciencia de que as emocións ou os nesgos cognitivos poden influír nas decisións de inversión de forma imprevista.	Identifica o risco elevado dos criptoactivos, así como a influencia das emocións nas decisións de inversión.	TI	40

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O risco e os custos do endebedamento. - Produtos financeiros de risco elevado.

UD	Título da UD	Duración
5	As decisións de consumo	17

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Aplicar estratexias para manter seguros os datos persoais e a información financeira sendo consciente dos seus dereitos en materia de protección de datos.	Identifica os dereitos relativos á protección de datos persoais.	PE	60
CA4.2 - Coñecer os dereitos e obrigas ao adquirir un produto, servizo ou subscrición.	Coñece os dereitos e as obrigas das persoas consumidoras.		
CA4.3 - Entender que o custo real dun ben ou servizo depende de diversos factores como custos de produción, incluída a man de obra, impostos, tipos de cambio ou custos de envío.	Entende o proceso produtivo e os diferentes custos para valorar o prezo final dun produto ou servizo.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Entender que ao comprar produtos ou servizos en liña, o prezo destes pode ser diferente dependendo, entre outras cousas, da web consultada, o historial de navegación, as condicións de envío aplicadas e o lugar desde onde se realiza a compra.	Valora a compra dun ben ou servizo desde diferentes páxinas web ou aplicacións.	TI	40
CA4.7 - Analizar o proceso de compra tendo en conta que a existencia de factores que afectan ao desexo percibido pode levar a realizar compras impulsivas acentuando o exceso de gasto.	Identifica os sesgos cognitivos no proceso de compra.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - As estratexias de protección dos propios datos persoais. A ciberseguridade. - Os dereitos e as obrigas da consumidora ou o consumidor. - Factores que inflúen no custo dun ben ou servizo. - O proceso de toma de decisión de compra: elementos e factores internos e externos a ter en conta. - A influencia dos distintos tipos de publicidade na decisión de compra. - A xestión das emocións ou dos sesgos cognitivos na toma de decisións de inversión.

UD	Título da UD	Duración
6	Consumo verde e sustentable	16

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.5 - Ser consciente de que os bens ou servizos adquiridos poden ter diferentes repercusións medioambientais ou sociais en función da súa orixe, das súas condicións de produción ou da xestión que delas fai a empresa que os ofrece.	Identifica a repercusión no medio ambiente dunha cesta de consumo, valorando estratexias para reducir dito impacto.	PE	60
CA4.6 - Valorar o mercado de segunda man como unha alternativa sostible fronte ás novas compras así como a reutilización, a reparación e a reciclaxe dos produtos usados.	Identifica mercados de segunda man e a reutilización, reparación e reciclaxe de produtos usados.	TI	40

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O etiquetado verde, de sustentabilidade e de consumo enerxético. - A economía social. O consumo ético e responsable.

Contidos

- A responsabilidade social corporativa.

4.1. Concrecións metodolóxicas

As liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe son a base nas que se asenta a metodoloxía a seguir nesta proposta didáctica para que sexa activa e participativa. Utilizaranse distintas metodoloxías buscando a acción educativa máis axeitada en función do momento e contidos a tratar, e que ademais sirvan para atender os distintos ritmos de aprendizaxe. Tamén se intentará que a organización da aula sexa o máis axeitada para o desenvolvemento do traballo en equipo, sempre en coordinación co resto do profesorado.

PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

Busca dunha aprendizaxe significativa: por distintos medios obteremos información das ideas previas que posúe o alumnado, para que partindo destes coñecementos cada alumno e alumna poida enriquecer, modificar e reorganizar os seus esquemas cognitivos.

Busca dunha aprendizaxe funcional: é moi importante que o alumnado coñeza a utilidade dos contidos tratados. Para conseguilo, introducíranse os contidos a partir de situacións problemáticas nas que as/os mesmas/os alumnas/os aplicarán os coñecementos adquiridos nun contexto de resolución de problemas.

Fomentarase a reflexión persoal sobre o proceso de aprendizaxe, de xeito que o alumnado poida valorar o seu progreso e corrixir os erros cometidos.

Promoverase a colaboración entre o alumnado, para que así sexan conscientes das vantaxes de intercambiar información, unir esforzos e do apoio mutuo.

MÉTODOS DE ENSINANZA

Os principios dos que falamos anteriormente sérvenos de base para o proceso de ensino, pero non describe de maneira precisa e concreta como ensinar, de que forma organizar a aula e ao alumnado, que métodos poñer en práctica... A continuación pasamos a detallar máis este aspecto presentando diferentes métodos para o ensino dos contidos propostos nesta programación didáctica.

Métodos expositivos: fronte á mera transmisión de contidos (lección maxistral) buscarase a interacción co alumnado (lección comunicativa), buscando que se impliquen mediante intervencións espontáneas (ou provocadas pola persoa docente) de forma ordenada.

Métodos demostrativos: a diferenza deste tipo de métodos con respecto aos métodos expositivos radica en que a información se centra na explicación de exemplos prácticos que serven de modelo para a resolución de tarefas posteriores. En xeral, nas sesións introdutorias dos diferentes contidos combinaranse métodos expositivos e métodos demostrativos.

Método tutorial: a idea deste método é que o alumnado traballe de forma individual e acuda ao profesorado en busca de apoio e axuda para que o guíe. As diferentes formas de comunicación a través de internet, utilizando por exemplo Edixgal, facilitan a interacción continua co alumnado. Deste xeito, pode achegar as súas dúbidas ao profesorado e o profesorado pode transmitir diferentes tarefas de reforzo e ampliación aos contidos traballados na aula.

Método interrogativo: as preguntas son a forma de aprendizaxe a través da cal se trata de implicar ao alumnado. Pode haber preguntas introdutorias que nos guíen no desenvolvemento dun contido ou preguntas concretas que aparezan nas diferentes situacións problemáticas propostas, do tipo: Que ocorre se cambiamos estas condicións nunha actividade determinada? As preguntas son a guía da aprendizaxe e ir respondéndoas lévanos a traballar os contidos e a acadar os obxectivos da materia.

TIPOS DE ACTIVIDADES

As actividades son os medios nos que toman forma os principios metodolóxicos nos que se basea esta proposta didáctica e concretan os métodos didácticos. Temos varios tipos de actividades e tarefas, en función do momento no que se levan a cabo e da intención educativa que teñan.

Actividades iniciais

A súa finalidade é coñecer as ideas previas do alumnado e ser unha motivación de cara a aprendizaxe dos contidos que se van desenvolver a continuación.

Actividades de desenvolvemento

Son as tarefas que serven para traballar os novos contidos. Deben ser inicialmente máis estruturadas e guiadas para adquirir a base que permita realizar máis adiante actividades menos estruturadas e menos pautadas.

Actividades de reforzo e ampliación

Ante a realidade da existencia de diferentes ritmos de aprendizaxe e capacidades do alumnado faise necesario propoñer actividades de reforzo para traballar os contidos básicos e ademais poderanse propoñer actividades de

ampliación para traballar contidos relacionados coa unidade pero non pensados para todo o alumnado.

Actividades de avaliación

Aínda que calquera actividade pode ser avaliada, poden programarse actividades que especificamente teñan esa función avaliadora. Son, por tanto, actividades nas que se tratan os contidos e os criterios de avaliación que se queren valorar.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Apuntamentos elaborados polo propio do profesorado, así como tarefas e traballos.
Caderno do alumno/a
Dotación da aula (pizarra dixital, pupitres,...) e ordenadores do programa EDIXGAL
Software específico, en especial, uso de software de uso libre.
Libros, noticias, páxinas web de contido económico e financeiro.

O desenvolvemento das clases terá lugar fundamentalmente nunha aula convenientemente equipada con encerado dixital e encerado tradicional na que o alumnado disporá de pupitres individuais que facilitarán a mobilidade para a realización de traballos en equipo.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Nas primeiras sesións do curso académico levarase a cabo o proceso de avaliación inicial para coñecer o nivel de partida do alumnado, así como as súas expectativas de cara a materia e as cuestións que maior interese susciten. Consistirá na realización dunha pequena proba escrita con preguntas curtas ou tipo test na que se poidan observar os coñecementos previos do alumnado así como detectar posibles dificultades de aprendizaxe.

A pesar de que se trata dunha materia de recente creación, certos contidos económico-financeiros básicos son coñecidos polo alumnado, ben pola transmisión oral no fogar (aforro, endebedamento, tarxeta de débito ou crédito etc.) ou ben polos medios de comunicación e redes sociais (fraude electrónico, criptoactivos etc.). O obxectivo desta avaliación inicial é detectar erros na concepción de ditos conceptos e coñecer mellor ao grupo, adaptando deste xeito os recursos e a metodoloxía ás características e coñecementos do alumnado.

Ademais, a observación do traballo na aula, comportamento e actitude ante a materia completarán a información para esta avaliación inicial.

Estes resultados poñeranse en común con todo o equipo docente e titoría na sesión de avaliación inicial, que servirá para axustar as medidas de atención á diversidade que se deben tomar con cada alumno e alumna.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	17	17	16	16	17	17	100
Proba escrita	60	60	60	60	60	60	60
Táboa de indicadores	40	40	40	40	40	40	40

Criterios de cualificación:

Avaliacións parciais

O cálculo da nota media de cada avaliación obterase do seguinte xeito:

- O 60% da cualificación corresponderase coa media aritmética das probas escritas (realizarase, cando menos, unha por cada unidade didáctica) que se realizarán ao longo do trimestre.

- O 40% restante corresponderase cas producións do alumnado, tanto individuais como grupais, que se entregarán ao longo do trimestre e se avaliarán mediante unha táboa de indicadores.

As cualificacións obtidas por cada alumno/a en cada un dos apartados anteriores quedarán recollidas no caderno do profesor.

En relación ao anterior:

- As probas escritas combinarán preguntas pechadas (tipo test, verdadeiro e falso, completar cadros, etc.), preguntas abertas a desenvolver, análise de casos e resolución de problemas.

- As producións do alumnado consistirán nunha ou máis das seguintes:

- Exposicións e/ou debates na aula.

- Resumos, esquemas, mapas conceptuais, lectura e comentario de noticias de prensa, análise e comentario de vídeos.

- Resolución de problemas e análise de casos prácticos.

- Investigacións e a realización posterior dun resumo ou informe.

A nota da avaliación será o resultado de sumar as ponderacións resultantes das probas escritas e as producións do alumnado.

Será necesario acadar, como mínimo, unha puntuación de 5 puntos para poder superar a materia en cada un dos trimestres.

Dado que a nota que se ten que poñer no boletín trimestral de cualificación é un número enteiro, o redondeo será:

- Ao enteiro superior máis próximo no caso de que a cifra das décimas sexa igual ou superior a 5.

- Ao enteiro inferior máis próximo no caso de que a cifra das décimas sexa inferior a 5.

Cualificación final

Para o cálculo da nota media final farase a media aritmética das cualificacións das tres avaliacións parciais (cualificacións previas a efectuarse o redondeo) e aplicarase o seguinte criterio de redondeo: aproximación ao enteiro superior cando a parte decimal da nota media sexa igual ou superior a 5 décimas.

Será necesario acadar, como mínimo, unha puntuación de 5 puntos para poder superar a materia.

Criterios de recuperación:

Para o alumnado que non consiga superar algún dos trimestres da materia establécense os seguintes criterios:

- Ao finalizar cada avaliación, realizarase unha proba escrita das dúas unidades didácticas traballadas no trimestre anterior, que terán un peso do 60% da nota do trimestre a recuperar.

- Ao finalizar cada avaliación, o alumnado deberá entregar os traballos non aptos ou non entregados do trimestre non superado, que contarán ata o 40% restante da cualificación.

A efectos de cálculo de medias para o alumnado que tivese que presentarse a algunha recuperación, terase en conta a máxima nota entre a nota trimestral e a nota obtida na recuperación.

O alumnado que siga sin obter unha cualificación positiva na materia, segundo os criterios de avaliación da mesma,

terá unha última oportunidade de recuperar a materia realizando unha proba final sobre todos os contidos traballados na materia ao longo de todo o curso. Xunto con iso, o alumnado deberá entregar as tarefas ou traballos que non foron entregados ao longo do curso.

Será necesario acadar, como mínimo, unha puntuación de 5 puntos para poder superar a materia.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Non hai alumnado nesta circunstancia.

6. Medidas de atención á diversidade

A diversidade do alumnado que nos atopamos nas aulas débese a diferentes razóns como son as seguintes: as formas de aprender, os ritmos de aprendizaxe e de traballo, a motivación, a capacidade intelectual, a capacidade de dispersión, a madurez, a diversidade cultural, a incorporación tardía ao sistema educativo, os coñecementos previos ou o nivel sociocultural. Isto dará lugar á utilización de diversos mecanismos de apoio e reforzo que se aplicarán seguindo a lexislación vixente. Para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo poderanse realizar adaptacións curriculares e organizativas coa finalidade de que poida alcanzar o máximo desenvolvemento das súas capacidades persoais.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - A educación emocional	X	X	X	X	X	X
ET.2 - A comprensión da lectura	X	X	X	X	X	X
ET.3 - A expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X
ET.4 - A comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X
ET.5 - A competencia dixital	X	X	X	X	X	X
ET.6 - A creatividade		X			X	X
ET.7 - O emprendemento social e empresarial	X	X	X	X	X	X
ET.8 - O espírito científico	X	X	X	X	X	X
ET.9 - O espírito crítico	X	X	X	X	X	X
ET.10 - A educación en valores	X	X	X	X	X	X
ET.11 - A educación para a saúde		X	X			X
ET.12 - A educación afectivo-sexual						X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.13 - Igualdade de xénero					X	X
ET.14 - A igualdade entre mulleres e homes	X	X	X	X	X	X
ET.15 - A evitación de comportamentos, estereotipos e contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero	X	X	X	X	X	X
ET.16 - O emprego dunha linguaxe libre de prexuízos e estereotipos sexistas e que sexa non sexista	X	X	X	X	X	X
ET.17 - A formación estética			X			
ET.18 - A conciencia e formación sobre o cambio climático						X
ET.19 - Educación para a sustentabilidade						X
ET.20 - A educación para o consumo responsable						X
ET.21 - A prevención e a resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social	X	X	X	X	X	X
ET.22 - Os valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento de calquera tipo de violencia, a pluralidade e o respecto polo Estado de dereito	X	X	X	X	X	X
ET.23 - Respetto mutuo	X	X	X	X	X	X
ET.24 - A cooperación entre iguais	X	X	X	X	X	X

Observacións:

Os elementos transversais, tales como a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, competencia dixital, o emprendemento, a creatividade, o espírito crítico, a educación en valores, a igualdade de xénero, entre outros traballaranse posibilitando e fomentando que o proceso de ensino e aprendizaxe do alumnado sexa o máis completo posible.

Promoverase a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e a consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.

Evitaranse os comportamentos, os estereotipos e os contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.

Empregaranse estratexias nas distintas unidades didácticas para traballar transversalmente a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital, a creatividade, o espírito crítico ou o emprendemento, entre outros aspectos. Neste sentido, a proposta de proxectos ou traballos prácticos, tanto individuais como en equipo, será variada e baseada na resolución de problemas que incentiven o desenvolvemento das competencias, habilidades e actitudes necesarias para que o alumnado estableza unha contorna segura no manexo das súas finanzas e que lle permita a análise crítica dos problemas sociais actuais.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Participación en concursos e proxectos	Programas relacionados coa materia como Eduemprende, Money Town etc.	X	X	X
Visita comentada. Obradoiro	Participación na actividade: Ítaca, Unha viaxe pola educación financeira	X		
Charlas e videoconferencias	Convivencia con persoas expertas no eido financeiro que compartan co alumnado os seus coñecementos e as súa experiencias.	X	X	X

Observacións:

Para complementar os contidos teórico-prácticos o Departamento de Economía organizará, ao longo do curso, seminarios, charlas e visitas a entidades financeiras para coñecer de primeira man o traballo dos profesionais no día a día.

Todas estas actividades permitirán que o alumnado se aproxime ao traballo vencellado coa economía e as finanzas e suscite o seu interese de cara a materia.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Elabóranse as unidades didácticas utilizando como referente a programación didáctica da materia.
Defínense con claridade os mínimos de consecución e os criterios de cualificación e recuperación.
Procúrase a transparencia do proceso de avaliación.

Establécense criterios e instrumentos de avaliación e autoavaliación que permitan facer o seguimento do progreso do alumnado e comprobar o grao de adquisición de competencias.
Preséntase e publícase a programación didáctica incidindo especialmente na metodoloxía, os instrumentos e o proceso de avaliación e cualificación.
Empréganse os resultados da avaliación para mellorar o proceso de ensino.
Rexístrase e avalíase o seguimento da súa propia actuación no desenvolvemento das clases.
Metodoloxía empregada
Organízanse actividades complementarias axeitadas que completen a aprendizaxe tendo en conta as inquiredanzas do alumnado, na procura de facer atractiva a participación no desenvolvemento das mesmas.
Relaciónanse os contidos da materia cos feitos da actualidade.
Propóñense actividades complementarias que contribúan á mellora da aprendizaxe do alumnado.
Ofrécense ao alumnado múltiples formas de presentación dos contidos e de acción e expresión.
Preséntase ao inicio de cada sesión o plan de traballo, sinalando os obxectivos que se pretenden lograr.
Selecciónanse e secuencianse de forma progresiva os contidos da programación de aula en función das características do grupo.
Empregase na aula un discurso que estimula e mantén o interese do alumnado polos contidos obxecto de estudo.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Foméntase e estímúlanse as habilidades de comprensión de lectura e de uso da información, de expresión escrita e en público.
Planifícanse, coa antelación suficiente e tendo en conta a dispoñibilidade do alumnado, o calendario de probas a realizar segundo a tipoloxía.
Empréganse as tecnoloxías da información e da comunicación na aula como medio didáctico para desenvolver as tarefas de ensino e aprendizaxe.
Establécense as medidas máis adecuadas para que as condicións de realización das avaliacións se adapten ás necesidades do alumnado.
Participase en actividades de formación dirixidas á actualización de coñecementos científico-técnicos, didácticos e/ou psicopedagóxicos.
Medidas de atención á diversidade
Inclúense os elementos curriculares na programación didáctica adaptándoos ás características do alumnado e o contexto do centro.
Realízase a avaliación inicial co fin de identificar as dificultades do alumnado así como as súas necesidades de atención educativa.
Establécense as medidas de atención á diversidade necesarias para facilitar o acceso ao currículo do alumnado.
Propónse ao alumnado a realización de actividades de recuperación e reforzo, de enriquecemento e ampliación.
Empréganse instrumentos de avaliación variados, diversos, flexibles e adaptados ás distintas situacións de aprendizaxe.

Clima de traballo na aula
Xestiónase a intelixencia emocional na aula, facilitando a expresión do alumnado, e ensinando estratexias comunicativas.
Foméntase a participación do alumnado no desenvolvemento da materia, promovendo o debate e a análise crítica dos temas propostos.
Recoñécese o esforzo do alumnado, non só os resultados.
Amósase unha actitude aberta e receptiva e foméntase a interacción co alumnado.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Planifícase a actividade educativa coordinada con outras materias.
Outros
Realízanse actividades, traballos e proxectos de investigación e innovación educativa relacionados coa práctica docente.

Descrición:

Ademais da avaliación das aprendizaxes do alumnado, tal e como nos indica o decreto 156/2022 no seu artigo 24.4 (CAPÍTULO IV) hai que avaliar "os procesos de ensino" e a propia "práctica docente", para o que se establecerán "indicadores de logro". Estes indicadores de logro establecidos valoraranse en catro niveis do xeito que segue: excelente/conseguido/mellorable/non acadado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

O procedemento de revisión e avaliación da programación didáctica será realizado polas persoas docentes implicadas no desenvolvemento da materia deste curso. Analizaranse fundamentalmente a adecuación da secuenciación e da temporalización e o logro dos mínimos de consecución establecidos para os diferentes criterios de avaliación. Tamén a adecuación dos procedementos de recuperación establecidos para as diferentes avaliacións.

9. Outros apartados